

100 ur astronomije

V okviru Mednarodnega leta astronomije je bil od 2. do 5. aprila izpeljan projekt 100 ur astronomije. V evropskem merilu se nismo slabo odrezali, prijavi smo 47 dogodkov (in bi še kakšnega več, če bi strežnik mednarodnega odbora zdržal poplavo prijav v zadnjem hipu), več so prijavi le Portugalci (62), Španci (57) in Nemci (48).

ADJ je po merilih mednarodnega odbora prijavil dva dogodka, po naših merilih pa osem, saj smo vsak dan bili pripravljeni kazati Sonce čez poldne, ponoči pa Luno in Saturn.

Garaškega dela nas je odrešilo vreme, ki nam je omogočilo, da smo izpeljali javno opazovanje v nedeljo zvečer. Za to, da je bilo delo res garaško, je dokaz dejstvo, da se je opravičilo pet od enainvajsetih, ki so bili z SMSom naprošeni, da priskočijo na pomoč, ostali so bili že preveč zgarani, da bi odgovarjali, kaj šele prišli!

Svoj CPC 800 je na začetek Hribarjevega nabrežja pripeljal tudi Rok iz Škofje Loke in ker ni bilo nikogar na pomoč, sem postavil le društveni oranžni C8.

Med postavljanjem teleskopov so se vsi mimoidoči delali, kot da nas ni, ko pa sta bila nared, se je tako vedla večina. Radovedneži so spraševali, ali se dogaja kaj posebnega, pa jih je projekt v okviru mednarodnega leta kar razočaral – pričakovali so vsaj mrk, če že ne kake spektakularne eksplozije. Zanimalo jih je

tudi, če se Mednarodno vesoljsko postajo vidi s prostim očesom, potem pa so le pogledali skozi okular. Nekateri mimoidoči pa niso hoteli nič videti, tudi na prigovarjanje ne in zagotavljanje, da je ogled zastoj.

Vsi pa, ki so si ogledali Luno in Saturna, so bili nad pogledi navdušeni. Nekaj jih je bilo, ki so kot mesečni tavalji od enega teleskopa do drugega, nazaj in naprej – kot bi ne mogli verjeti svojim očem. Mladi mož, kakih dvanajst jih šteje, naju je zasačil, ko sva še postavljala teleskope. Z mamo sta počakala, da sva končala, si ogledala Luno, potem pa šla na večerjo. Po večerji sta se vrnila na Saturna in zdržala do konca. Mladi mož je pogumno vabil ljudi k teleskopoma, opozarjal, če je Luna začela uhajati iz vidnega polja C8 in tudi že začel pojasnjevati, kaj se vidi in zakaj, malo pred koncem pa je lovil Luno na dlan, ko sem mu pokazal, kako je teleskop narejen in kako deluje.

Ljudje pa so prihajali z vseh vetrov: mimo domačih še Nemci, Španci, Angleži, Rusi in seveda naši sosede. Tujci so čas ob okularju preživljali precej bolj zbrano, kot domačini, le za pojasnila se niso obračali na naju tako pogosto.

Lepa, koristna izkušnja za naju. Kliče: še!

Rok Vidmar

Objavite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, skratka – karkoli astronomskega.

Aram Karalič

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 21. 04. 2009 ob 18^h v predavalnici F3 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. V primeru lepega vremena si bomo po sestanku pogledali, katere objekte lahko opazujemo z malim društvenim teleskopom. Glavni del sestanka bo predavanje:

40 let pristanka Apolla 11 na Luni

Vojko Kogej

Šestdeseta leta prejšnjega stoletja so bila čas, ko je bila hladna vojna na vrhuncu. Njen pomemben del je bila tudi vesoljska tekma med Sovjetsko zvezo in Združenimi državami Amerike. Potem, ko je SZ prva izstrelila umeten satelit in prva poslala človeka v vesolje, sta obe velesili vse svoje napore usmerili v to, katera bo prva poslala človeka na Luno. ZDA so v ta namen zasnovale program Apollo, ki velja za najbolj ambiciozen vesoljski projekt v zgodovini človeštva. V predavanju si bomo pogledali kako je bil ta projekt uresničen in katere prepreke je bilo potrebno premagati, da je naposled človek lahko prvič stopil na Luno.

Vabljeni!

Bernard Ženko

Dodatne informacije o tem in preteklih predavanjih najdete na <http://www.adj.si>.

Efemeride maj 2009

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.05.	05:49	20:10	11:31	02:04	CEST
05.05.	05:43	20:15	16:32	03:38	CEST
10.05.	05:36	20:22	22:17	05:46	CEST
15.05.	05:30	20:28	01:07	10:24	CEST
20.05.	05:24	20:33	02:49	16:01	CEST
25.05.	05:20	20:39	05:33	22:22	CEST
30.05.	05:16	20:44	11:56	01:02	CEST

- ★ **Merkur** je viden v začetku meseca zvečer, ko v ozvezdju Bika zahaja okoli desetih.
- ★ **Venera** je maja Danica in v ozvezdju Rib vzhaja okoli štirih zjutraj.
- ★ **Mars** je viden zjutraj; sprva vzhaja okoli pol petih, konec meseca pa že ob pol štirih. Giblje se v ozvezdju Rib.
- ★ **Jupiter** je na nebu v drugi polovici noči; najprej vzhaja okoli treh, konec meseca pa okoli pol dveh. Nahaja se v ozvezdju Kozoroga.
- ★ **Saturn** je v začetku maja v ozvezdju Leva na nebu vse do štirih zjutraj, nato pa zahaja vse bolj zgodaj in konec meseca zaide kmalu po drugi uri.

- ★ **Uran** je v ozvezdju Rib viden zjutraj; sprva vzhaja okoli štirih, konec meseca pa okoli pol treh.

Urška Pajer

E-poštni seznam slo-astro

Slovenski amaterski astronomi komuniciramo tudi preko poštne seznama ("mailing liste") **slo-astro**, kjer si izmenjujemo prispevke vseh vrst: opozorila o zanimivih astronomskih dogodkih in prireditvah, vabila na opazovanja, poročila o opazovanjih, vprašanja, ponudbo rabljene opreme itd. Prijavi se lahko vsak, dodatne informacije in prijava na <http://www.adj.si/slo-astro>. Trenutno ima lista 135 članov.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu